

Aan de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
De heer ir. J.F. Rummenie
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/JE/JT/Is/ATR3704/2025-U012

Uw referentie

Datum

23 januari 2025

Onderwerp

SoortenDNA-methode als erkende maatregel ter invulling van de zorgplicht bij de isolatie van spouwmuren

Geachte heer Rummenie,

Op 12 december 2024 is de *Wijzigingsregeling in verband met het aanwijzen van soortenDNA als erkende maatregel ter invulling van de specifieke zorgplicht bij de isolatie van de thermische schil van gebouwen* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) aangeboden. De adviestermijn verloopt op 24 januari 2025.

Inhoud van het voorstel

Nederland heeft de doelstelling om in 2030 2,5 miljoen huizen geïsoleerd te hebben. Om te voldoen aan de zorgplicht jegens beschermde vleermuissoorten moet middels vleermuisprotocolonderzoek zijn vastgesteld dat er geen vleermuizen in de te isoleren spouwmuren wonen. Een alternatief hiervoor is om natuurvriendelijk te isoleren.¹ Door de soortenDNA-methode op te nemen als erkende maatregel kan ook deze methode gebruikt worden om te voldoen aan de zorgplicht. Recent onderzoek laat zien dat de soortenDNA-methode sneller, betrouwbaarder en goedkoper is dan vleermuisprotocolonderzoek.²

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

¹ Zie <https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/nationaal-isolatieprogramma/landelijke-aanpak-natuurvriendelijk-isoleren>.

² Unitura c.s. 2024. SoortenDNA als methode voor het detecteren van vleermuisverblijven: hulpmiddel bij het isoleren van woningen getest; Datura, 2024. Eindrapportage: validatie vleermuisonderzoek aan de hand van sporen in en rond spouwmuren.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Vleermuisprotocolonderzoek is kostbaar en vergt veel tijd. Daarom wordt in de praktijk vaak gekozen voor natuurvriendelijk isoleren om te voldoen aan de zorgplicht. Natuurvriendelijk isoleren kent echter ook beperkingen. Zo kan het alleen maar in bepaalde perioden van het jaar plaatsvinden. De voorliggende wijzigingsregeling tracht spouwmuurisolaties te mogelijk te maken tegen lagere kosten, terwijl tegelijkertijd bedreigde vleesmuissorten beschermd blijven. De regeling voegt de soortenDNA-methode toe aan de lijst erkende maatregelen. Met deze methode moet spouwmuurisolatie goedkoper, sneller en betrouwbaarder worden. Het college merkt op dat de onderbouwing van de noodzaak voor een nieuwe methode zich vooral richt op de tekortkomingen van het vleermuisprotocolonderzoek. Het college is van mening dat de onderbouwing aan kracht kan winnen door de soortenDNA-methode ook te relateren aan het natuurvriendelijk isoleren.

1.1 Het college adviseert om de probleemanalyse aan te vullen met inzicht in hoe de soortenDNA-methode zich verhoudt tot de huidige methoden om te voldoen aan de zorgplicht.

Met betrekking tot het nut (de effectiviteit) rijst de vraag in hoeverre de soortenDNA-methode daadwerkelijk bijdraagt aan het faciliteren van de verduurzamingopgave en tegelijkertijd bedreigde vleermuissoorten voldoende beschermd. Uit de internetconsultatie blijkt dat isolatiebedrijven met betrekking tot het behalen van de isolatieopgave enthousiast zijn over de mogelijkheden die de soortenDNA -methode biedt. Dit wordt ook onderbouwd door de twee rapporten van Datura en Unitara. Wel geven deze rapporten aan dat de soortenDNA -methode moet worden gecombineerd met keutelonderzoek om de nauwkeurigheid te vergroten waarmee de aanwezigheid van vleermuizen kan worden vastgesteld. Het college stelt het volgende adviespunt vast.

1.2 Het college adviseert om te onderbouwen dat de soortenDNA-methode zonder aanvullend (keutel)onderzoek voldoende waarborgen biedt ter bescherming van bedreigde vleermuissoorten.

2. Minder belastende alternatieven

Het opnemen van de soortenDNA methode als erkende maatregel houdt in dat het mogelijk is om een goedkoper en sneller alternatief voor vleermuisprotocolonderzoek te gebruiken om te verifiëren of er vleermuizen in de muren wonen. Het college heeft geen opmerkingen onder minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De wijzigingsregeling heeft meerdere belanghebbenden. Het gaat hier onder anderen om overheidsinstanties als gemeenten en provincies, isolatiebedrijven, woningeigenaars en ecologische onderzoeksbureaus. De toelichting beschrijft dat de isolatie-branche betrokken is

geweest bij de ontwikkeling van deze wijzigingsregeling en er voor voorstander van is dat deze zo snel mogelijk wordt ingevoerd. Dit wordt ook bevestigd door de reacties in de internetconsultatie. Met betrekking tot de andere belanghebbenden wordt niet beschreven hoe ze bij de ontwikkeling van de regeling zijn betrokken. Het college stelt vast dat de nota van toelichting op dit gebied onvolledig is.

3.1 Het college adviseert om de nota van toelichting aan te vullen door te beschrijven welke andere belanghebbenden zijn geraadpleegd, welke inbreng zij hebben gehad en hoe daarmee is omgegaan.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting heeft een beperkte regeldrukparagraaf. De berekening van de regeldruk in deze paragraaf gaat niet uit van de bestaande praktijk (met natuurvriendelijk isoleren) als benchmark, maar zet de kosten voor de soortenDNA -methode af tegen de kosten die gemaakt zouden worden voor vleermuisprotocolonderzoek. Daarnaast biedt de regeldrukberekening geen inzicht in de verwachte hoeveelheid huizen die geïsoleerd gaan worden. Gezien het voorgaande stelt het college het volgende adviespunt vast.

4.1 Het college adviseert om in de regeldrukberekening de situatie met de soortenDNA -methode te vergelijken met de methoden die in de praktijk worden gebruikt.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen / vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.

Het college benadrukt dat het dictum geen oordeel is over de wenselijkheid om maatregelen te nemen waarmee spouwmuurisolatie sneller, goedkoper en betrouwbaarder kan plaatsvinden. Het dictum geeft aan dat de voorgestelde maatregelen onvoldoende zijn onderbouwd om goed afgewogen besluitvorming mogelijk te maken.

Het college verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Het verzoekt u om een eventueel aangepaste versie van het voorstel aan ATR toe te sturen, opdat het college kan beoordelen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

Het college verwacht u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris